

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku
80-204 Gdańsk
ul. Śniadeckich 33

OSL-17/Wu/2017

ORZECZENIE

z dnia 2017r.

Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku w składzie:

Przewodniczący:

Członkowie:

.....

Protokolant:

w obecności Zastępcy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej lek.
.....

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2017r. sprawy lek., syna
..... i, numer prawa wykonywania zawodu, urodzonego w dniu
.....f. w, zam. w, ul.

obwinionego o to, że jako specjalista medycyny rodzinnej prowadzący w
..... przy ul. zastosował w miejsce obowiązujących szczepień ochronnych
doustne preparaty homeopatyczne niedopuszczone do obrotu na terenie Polski u dziecka
....., w dniu2016r. preparat Pertussin 30C potwierdzając to w wystawionym
zaświadczeniu o wykonaniu szczepienia ochronnego i w dniu2016r. preparat Hepatitis
B 30C

czym naruszył art.53 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009r. (Dz.U. 2016.522) oraz art.
57 ust 1 i 2 Kodeksu Etyki Lekarskiej

na mocy art. 53 i 78 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 roku o izbach lekarskich (Dz. U. Nr 219, poz.
1708):

- I.** Uznał lekarza winnym czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie,
czyn ten kwalifikuje się jako naruszenie art.53 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2
grudnia 2009r. (Dz.U. 2016.522) oraz art. 57 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Lekarskiej
- II.** Na podstawie art. 83 ust. 1 punkt 2 ustawy z dnia 02 grudnia 2009r. o izbach lekarskich
wymierzył Obwinionemu lekarzowi karę nagany.
- III.** Kosztami postępowania postanowił obciążyć Obwinionego lekarza

.....
.....

UZASADNIENIE

W dniu 2016r. do Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Gdańsku (zwanego dalej Rzecznikiem), wpłynęło pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powiadamiające, że lekarz, prowadzący w w (ulica) stosuje u swoich pacjentów w miejsce obowiązkowych szczepień ochronnych doustne preparaty homeopatyczne niedopuszczone do obrotu na terenie Polski.

dowód: pismo PPIS z dn2016r wraz z kserokopiami zaświadczenia wystawionego przez lekarza(k-...-...) i z załącznikami nr 2 i 3 (opinia) (k-...)

W dniu 2016 r. Rzecznik wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie stosowania przez lekarza specjalistę medycyny rodzinnej w miejsce obowiązujących szczepień ochronnych doustne preparaty homeopatyczne niedopuszczone do obrotu na terenie Polski.

dowód: postanowienie o wszczęciu postępowania z dnia2016r. (k-...)

W dniu 2017r Rzecznik przedstawił lekarzowi (zwanemu dalej Obwinionym) zarzut, że jako specjalista medycyny rodzinnej prowadzący w przy ul., zastosował w miejsce obowiązujących szczepień ochronnych doustne preparaty homeopatyczne niedopuszczone do obrotu na terenie Polski u dziecka w dniu2016r. preparat Pertussin 30 C, potwierdzając to w wystawionym zaświadczeniu o wykonaniu szczepienia ochronnego i w dniu2016r. preparat Hepatitis B 30 C. W ocenie Rzecznika stanowiło to naruszenie art. 53 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009r. (Dz.U.2016.522) oraz art. 57 Kodeksu Etyki Lekarskiej.

dowód: postanowienie Rzecznika o przedstawieniu zarzutów z dn.2017r –(k-...)

W dniu 2017r. do tut. Okręgowego Sądu Lekarskiego w Gdańsku skierowany został wniosek o ukaranie lekarza

dowód: wniosek o ukaranie z dnia2017r. (k.....-...)

W dniu 2017r. Okręgowy Sąd Lekarski w Gdańsku na rozprawie rozpoznał sprawę przeciwko lekarzowi obwinionemu o to, że jako specjalista medycyny rodzinnej prowadzący w przy ul. zastosował w miejsce obowiązujących szczepień ochronnych doustne preparaty homeopatyczne niedopuszczone do obrotu na terenie Polski u dziecka w dniu2016r.: preparat Pertussin 30 C potwierdzając to w wystawionym zaświadczeniu o wykonaniu szczepienia ochronnego i w dniu2016 r. preparat Hepatitis B 30 C, to jest o naruszenie art. 53 ustawy o izbach lekarskich z dnia 02 grudnia 2009r. (Dz.U.2016.522) oraz art. 8 i art. 57 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Lekarskiej.

dowód: protokół rozprawy z dnia2017r. (k.....-...)

**Na podstawie zebranego w sprawie i ujawnionego na rozprawie materiału dowodowego
Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Dziecko ur.2015r. nie było zaszczepione na żadną chorobę przewidzianą w obowiązującym kalendarzu szczepień ani w szpitalu, gdzie się urodził (k.-...), ani później (k. ..., k. ..., k. ...), ponieważ rodzice dziecka nie wyrazili na to zgody. Dziecko rozwijało się prawidłowo, chorowało sporadycznie.

W dniu2016r. rodzice zgłosili się z nim do Obwinionego lek. prowadzącego w przy ul. Obwiniony tego dnia przeprowadził badanie kwalifikacyjne do szczepienia ochronnego i zlecił w zamian obowiązującego szczepienia podanie doustnie jednej dawki preparatu Pertussin 30 C. Podobnie postąpił w dniu2016r., kiedy zalecił jako szczepienie podanie doustnie jednej dawki preparatu Hepatitis B nosode 30C (k. ...-...). Obwiniony wydał też zaświadczenie o wykonaniu szczepienia ochronnego (k. ...).

Zgodnie z opinią (k.-...), zastosowany przez Obwinionego lekarza preparat homeopatyczny o nazwie Pertussin 30C producenta Helios Homeopathy Ltd, 89-97 Camden Rd, Tunbridge Wells, Kent TN1 2QR z siedzibą w Wielkiej Brytanii spełnia dyspozycję art.2 pkt 32 ustawy z dnia 06 września 2001r. Prawo Farmaceutyczne (t.j. Dz.U. z 2008r Nr 45, poz.271 z późn. zm.), jest produktem leczniczym, ale nie jest wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 28 ww. ustawy i tym samym na podstawie art. 3 nie jest dopuszczony do obrotu na terenie Polski. Wprowadzanie do obrotu i przechowywanie w celu wprowadzenia do obrotu niedopuszczonych produktów leczniczych jest zabronione w myśl art. 124

ww. ustawy.

Jednocześnie zgodnie z art. 16 ust. 1 ww. ustawy podmiot odpowiedzialny (producent Helios Homeopathy Ltd) nie jest zobowiązany do przedstawienia wyników klinicznych i nieklinicznych jeżeli substancje czynne mają ugruntowane zastosowanie medyczne na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym co najmniej 10 lat od systematycznego i udokumentowanego zastosowania tej substancji w produkcie leczniczym oraz uznaną skuteczność i akceptowalny poziom bezpieczeństwa. Wówczas wyniki badań nieklinicznych lub klinicznych zastępowane są lub uzupełniane publikacjami z piśmiennictwa naukowego. Takich publikacji nie ma. Tym samym w oparciu o opis produktu: „produkt leczniczy homeopatyczny bez wskazań leczniczych. Lek może być stosowany w leczeniu różnych schorzeń” Pertussin 30C nie zastępuje szczepionki odpornościowej przeciw krztuścowi (k. ...).

W toku postępowania zasięgnięto również pisemnej opinii konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie pediatrii. W wydanej opinii (k. ...-...) wskazano m.in., że preparat Pertussinum 30 CH nie jest metodą leczenia uznaną przez naukę i zweryfikowaną naukowo, nie zastępuje szczepionki odpornościowej przeciwko krztuścowi.

Powyższe ustalenia Sąd poczynił w oparciu o dokumentację medyczną dot. tj. kartę informacyjną z Oddz. Noworodków i Wcześnieaków w (k.-.....), z w (k. ...-...) z w ul. (k. ..., ...), zaświadczenie „o wykonaniu szczepienia ochronnego doustną szczepionką homeopatyczną wg protokołu uodpornienia zgodnego z aktualnym wykazem obowiązkowych szczepień ochronnych” (k-...), zeznania świadka (k. ...-..., częściowo wyjaśnienia Obwinionego lekarza złożone na rozprawie w dniu2017r. (k. ...-...), a także opinię konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie pediatrii (k. ...-...) oraz zaliczone w poczet materiału dowodowego dokumenty:

- pismo w z dnia2016r. (k.-...) wraz z opinią w dot. preparatu homeopatycznego Pertussin 30CH (k.-...);
- Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dn. 31 marca 2016r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2017 str. 36 - Szczepienia wyrównawcze (k. ...);
- Stanowisko Nr 7/08/V Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 4 kwietnia 2008r. (k. ...);
- pismo lek. i lek. do z dnia2016r (k. ...);

- pismo lek. do z dnia2016r. (k. ...).

Obwiniony lekarz przyznał się do zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że działania te w jego przekonaniu miały na celu pomoc i dobro dzieci i rodziców, którzy nie wyrażali zgody na szczepienia ochronne.

Sąd zważył co następuje:

Po wnikliwym rozpatrzeniu sprawy Sąd uznał, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego wina lekarza nie budzi wątpliwości.

W ocenie Sądu postępowanie Obwinionego lekarza, praktykującego stosowanie preparatów homeopatycznych w miejsce szczepień ochronnych ustawowo obowiązujących zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi zapobieganiu chorob zakaźnych w Polsce [*Rozporządzenie Min. Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 roku w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych oraz Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego k-...*] oraz nieuprawnione wystawianie zaświadczenia o wykonaniu jako szczepienia ochronnego podanie preparatu homeopatycznego jest naganne.

Za wiarygodne Sąd uznał w całości zeznania świadka, specjalisty chorób zakaźnych, gdyż są rzeczowe i konsekwentne w toku sprawy, nadto nie budzą wątpliwości co do ich wiarygodności i w całości potwierdzone są dołączonymi do sprawy dokumentami.

Sąd częściowo nie dał wiary wyjaśnieniom Obwinionego dotyczącym szczepień własnego dziecka uznając je za nieprawdziwe, ponieważ Obwiniony na rozprawie przed Sądem zeznał, że „szczepił je w ogólnie przyjęty sposób” (k-...). Stoi to w sprzeczności wobec zeznań świadka uznanych przez Sąd za w pełni wiarygodne i potwierdzone dołączonym pismem Obwinionego – do z dnia2016r. (k-.....), w którym Obwiniony odnosząc się do niewykonania u dziecka szczepienia oświadczył, że „wobec naszej odmowy obowiązek [szczepień] jest niewykonalny i niewykonalność ma charakter trwały”.

Sąd dał wiarę zapisom zawartym w dokumentacji medycznej - została ona sporządzona przez osoby do tego uprawnione, jej prawdziwość i kompletność nie została w toku sprawy zakwestionowana. Sąd uznał, że stanowi ona potwierdzenie istotnych w sprawie faktów.

Sąd całkowicie podziela i przyjmuje za własną opinię wyrażoną przez konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie pediatrii, niekwestionowanego autorytetu w tej dziedzinie, Pani Prof. dr hab. med., że: „nigdy szczepienia dziecka zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień nie zastąpi żadne inne postępowanie lekarskie. Każda droga alternatywna, a w tym przypadku „zastąpienie” szczepienia podaniem leku homeopatycznego, uspakaja rodziców i pozwala im zapewne tę wiedzę przekazywać dalej. W ocenie Sądu jest to wysoce naganne.

Wytyczne postępowania w zakresie wykonywania szczepień ochronnych NIE przewidują możliwości wystawiania zaświadczenia lekarskiego o przeprowadzeniu szczepienia ochronnego preparatem Pertussinum 30C (ani żadnym innym „zastępującym” określone preparaty szczepionkowe) jako dokumentu właściwego zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

Powyższe znajduje oparcie w Stanowisku Naczelnej Rady Lekarskiej z 4 kwietnia 2008r. (k.-...) uznanym przez Sąd Apelacyjny w Warszawie (..... 2016r.). W powyższym dokumencie uznano praktykowanie homeopatii przez lekarzy i lekarzy dentyków za błąd w sztuce lekarskiej, a przepisywanie przez nich preparatów homeopatycznych za nieetyczne i niegodne profesji medycznej. Naganne jest również wystawianie zaświadczenia, o tytule brzmiącym: „Zaświadczenie o wykonaniu szczepienia ochronnego doustną szczepionką homeopatyczną wg protokołu uodpornienia zgodnego z aktualnym wykazem obowiązkowych szczepień ochronnych”, ponieważ wprowadza w błąd i utwierdza rodziców w fałszywym przekonaniu, że zaszczepili dziecko zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień.

W świetle zebranego materiału dowodowego Sąd uznał Obwinionego lekarza winnym zarzucanego mu przewinienia zawodowego, polegającego na tym, że jako specjalista medycyny rodzinnej prowadzący w przy ul. zastosował w miejsce obowiązujących szczepień ochronnych doustne preparaty homeopatyczne niedopuszczone do obrotu na terenie Polski u dziecka w dniu 18.08.2016r. preparat Pertussin 30C, potwierdzając to w wystawionym zaświadczeniu o wykonaniu szczepienia ochronnego i w dniu2016r. preparat Hepatitis B 30C. Stanowi to naruszenie art. 53 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2 grudnia 2009r. (Dz.U.2016.522) oraz art. 57 ust.1 i 2 Kodeksu Etyki Lekarskiej.

Wymierzając lekarzowi karę nagany Sąd wziął pod uwagę również okoliczności przemawiające na korzyść Obwinionego tj. jego dotychczasową niekaralność i deklarowanie, że działał, w jego rozumieniu, w imię dobra nieszczepionych dzieci i ich rodziców. Jednak postawa Obwinionego wykazująca całkowite niezrozumienie zasad obowiązujących przepisów o zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych, popartych dowodami naukowymi i wynikami badań klinicznych, jak i brak wiedzy Obwinionego z tego zakresu jest karygodna. Argumenty Obwinionego „ że o ile współczesna medycyna świetnie sobie radzi z leczeniem chorób zakaźnych i ich objawów, to nawet w najmniejszym stopniu nie radzi sobie z leczeniem powikłań poszczepiennych, których, zaznaczam, można uniknąć w stu procentach, dlatego nie mamy uzasadnienia, by szczepiąc narażać nasze dziecko na możliwość ciężkiego uszczerbku na zdrowiu i związane z nim cierpienia” (pismo do z dn.....2016r. k.) dowodzą nie tylko braku rzetelnej wiedzy o szczepieniach ochronnych, która obowiązuje każdego lekarza, a

szczególnie lekarza rodzinnego, ale również świadczą o braku wiedzy historycznej, a zwłaszcza znajomości historii medycyny, która pozwoliłaby Obwinionemu zastanowić się nad faktem całkowitego lub częściowego wyeliminowania poprzez szczepienia śmiertelnych dla populacji niektórych chorób zakaźnych na świecie. Zdaniem Sądu nie może zostać przyjęta za właściwą argumentacja Obwinionego na rozprawie przed Sądem (k.-.....), że o skuteczności stosowania przeciw kokluszowi homeopatycznego doustnego preparatu jako szczepionki świadczą publikacje o zastosowaniu na Kubie preparatu homeopatycznego w epidemii Leptospirozy, jak również twierdzenie Obwinionego, że cały system szczepień w Polsce stoi na straży jedynie firm farmaceutycznych . (Pismo do k.-.....).

Takie stanowisko Obwinionego zasługuje na surową karę. Sąd wziął pod uwagę wysoki stopień naganności zachowania lekarza i bezprawnych naruszeń przez niego norm KEL. Jednak Sąd ma nadzieję, że wymierzenie kary nagany będzie wystarczające i na skutek kary nagany obwiniony powstrzyma się w przyszłości od tego rodzaju zachowań jak to będące przedmiotem postępowania i odtąd Obwiniony ściśle będzie stosował przywołane normy. Stąd w ocenie Sądu wymierzenie surowszej kary byłoby niecelowe, natomiast kara upomnienia byłaby zbyt łagodna. Sąd zważył na okoliczność łagodzącą jaką była dotychczasowa niekaralność Obwinionego.

Mając powyższe na uwadze Sąd postanowił wymierzyć lekarzowi karę nagany, kosztami postępowania obciążając Obwinionego.

Członkowie

Przewodniczący

.....

.....

.....